

Komentarz

Krzysztof Franciszek SYMELA

Informacje o zawodach – nowy zasób wiedzy

Redakcja „Edukacji Ustawicznej Dorosłych” poświęca łamy numeru czasopisma na zaprezentowanie artykułów o tematyce edukacji dla rynku pracy widzianej poprzez pryzmat nowych zasobów wiedzy, jakie oferuje projekt INFODORADCA+.

Informacja i wiedza są ze sobą integralnie powiązane. Postrzegane są jako nowy towar na rynku pracy, który warto posiadać aby skutecznie konkurować w społeczeństwie informacyjnym (*Information Society*) i w społeczeństwie opartym na wiedzy (*Knowledge Society*). W przypadku projektu PO WER „Rozwijanie, uzupełnianie i aktualizacja informacji o zawodach oraz jej upowszechnianie za pomocą nowoczesnych narzędzi komunikacji – INFODORADCA+” informacja koncentruje się wokół tego, co jest specyfiką wykonywania danego zawodu funkcjonującego na rynku pracy, opisując jego stan w zakresie wymagań od strony środowiska pracy, zatrudnienia, kształcenia i możliwości doskonalenia zawodowego oraz potwierdzania kwalifikacji i kompetencji zawodowych opisywanych efektami uczenia się (wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne). Zbiorowa mądrość wielu tysięcy ekspertów z różnych dziedzin życia gospodarczego i społecznego, z jaką mieliśmy do czynienia w projekcie, który trwał 30 miesięcy (2017–2019) oraz gigantyczna (niespotykana do tej pory w całej historii Polski) praca 5 partnerów, zaowocowała opracowaniem informacji dla 1000 zawodów. Dzięki temu osiągnięta została pewna masa krytyczna zbiorów informacji o zawodach, która urasta do rangi narzędzia systemowego, przydatnego w zatrudnieniu oraz edukacji formalnej i pozaformalnej. Informacje o zawodach ilustrują aktualne potrzeby rynku pracy, są metodologicznie ustrukturyzowane (zgodnie z przyjętym przez MRPiPS modelem opisu) i powiązane ze Zintegrowanym Systemem Kwalifikacji, systemem edukacji zawodowej i szkolnictwa wyższego.

Baza danych informacji o zawodach jest dostępna na portalu Publicznych Służb Zatrudnienia i stanowi nowy na rynku, otwarty dla każdego zasób. Informacje tam zgromadzone mogą być przetwarzane przez naszą wiedzę indywidualną do różnych celów

i w efekcie generować nowe informacje lub nową wiedzę użyteczną dla odbiorcy w wymiarze osobistym, instytucjonalnym oraz systemowym.

Baza INFODORADCA+ aspiruje do interdyscyplinarnego zasobu wiedzy integrującego rynek pracy z edukacją, z którego warto korzystać, budując np. ścieżki rozwoju edukacyjno-zawodowego, doradzając klientom urzędów pracy, tworząc lub doskonaląc oferty kształcenia i szkolenia zawodowego, budując opisy stanowisk pracy, narzędzia do rekrutacji pracowników, czy też wprowadzając nowe kwalifikacje rynkowe do Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji. Jednakże musimy również myśleć o przyszłości, bo dynamika rynku pracy, zmiany technologiczne i organizacyjne będą miały niewątpliwie wpływ na powstawanie nowych oraz aktualizację zawodów już istniejących, eliminując także te, które są nieużyteczne. To nowe wyzwanie, z którym będzie musiał poradzić sobie system i właściciel bazy danych INFODORADCA+.

W aktualnym numerze, który traktujemy jako numer specjalny, proponujemy Czytelnikom zbiór artykułów autorstwa teoretyków, ekspertów, praktyków i badaczy edukacji i rynku pracy. Ale większość z nich koncentruje się na problematyce zawodoznawczej, która postrzegana jest jako interdyscyplinarny obszar wiedzy zlokalizowany na pograniczu nauk społecznych, przyrodniczych, ekonomicznych i technicznych. Jak podkreśla prof. Stefan M. Kwiatkowski w swoim artykule, zawodoznawstwo jest podstawowym pojęciem pedagogiki pracy, a zarazem jej podstawowym obszarem badawczym, które z powodzeniem zostało zaimplementowane do gromadzenia wiedzy o zawodach w projekcie INFODORADCA+.

Perspektywę systemową oddziaływania i informacji o zawodach funkcjonujących na rynku pracy ukazują artykuły zamieszczone w rozdziale pierwszym numeru. Natomiast w rozdziale trzecim mamy do czynienia z perspektywą instytucji rynku pracy i pracodawców, którzy są zainteresowani wykorzystywaniem informacji o zawodach w praktycznej działalności. Te dwie perspektywy łączy rozdział drugi, w którym autorzy analizują m.in. wybrane przypadki opracowanych w projekcie opisów informacji dla zawodów andragog i doradca zawodowy, które mają kluczowe znaczenie dla edukacji ustawicznej dorosłych.

Rozdział czarty i piąty numeru ukazuje szerokie możliwości wykorzystania w praktyce rezultatów działań promocyjnych projektu INFODORADCA+ oraz prezentuje wykonawców (partnerstwo) tego projektu i jego najważniejszych ekspertów.

Information about occupations – a new resource of knowledge

Special number of the Polish Journal of Continuing Education is dedicated to the subject of education for the labour market in the light of the new resource of knowledge offered by the INFODORADCA+ project.

Information and knowledge are integrally connected with each other. They are perceived as a new good on the labour market necessary to effectively compete in

contemporary information and knowledge-based society. In the case of the PO WER project “Developing, supplementing and updating information about occupations and its dissemination with the use of modern communication tools – INFODORADCA+” information concentrates on the specifics of performing of a given occupation and its working environment, describes educational requirements, employment possibilities, and professional development opportunities as well as ways to certify qualifications and professional competences defined by the learning outcomes: knowledge, skills and social competences. The joint knowledge of many thousands of experts from various areas of economic and social life and 30 months (2017-2019) of hard work done by 5 Polish institutions (project partners) resulted in the development of information about 1000 occupations. Consequently, a critical mass of the information about occupations has been achieved and it has already become a systemic tool useful for employment purposes as well as formal and non-formal education. Information about occupations illustrates current needs of the labour market; it is methodologically structured according to the description model adopted by the Ministry of Labour and Social Policy, and directly related to the Integrated Qualifications System.

INFODORADCA+ database contains descriptions of information about 1000 occupations and it is available on the Public Employment Services website. It is an open resource with unlimited access. Information gathered there can be processed by individuals for various purposes and thus develop new information or new knowledge for the benefit of others in many contexts (personal, institutional and systemic).

It could be said that INFODORADCA+ database integrates the labour market with education. It may be a useful tool for planning educational and career development paths, assisting the unemployed, designing educational programmes, preparing job offers, or while recruitment. The database may also be of help when new market qualifications are introduced into the Integrated Qualifications System. However, we also need to think about the future and the dynamically changing labour market which will undoubtedly generate new occupations, change the existing ones and eliminate those that are not useful. It will be a challenge for the system and the INFODORADCA+ database owner to face those changes.

In the current issue of the Journal we offer our readers a collection of articles written by theoreticians, experts, practitioners and researchers of education and the labour market. Most of the contributors focus on occupational matters, which are generally considered an interdisciplinary area of knowledge containing social, natural, economic and technical sciences. Prof. Stefan M. Kwiatkowski emphasised in his article that professionalization is the basic concept of work pedagogy, and also its basic research area, which motto has successfully been implemented into the collection of information about occupations in the INFODORADCA+ project.

The first chapter presents the systemic perspective on the current functioning of the information about occupations on the Polish labour market whereas the third chapter offers the employers’ point of view and their interest in using that information in practice. These two viewpoints are joined by the second chapter, in which the authors

analyse two descriptions of information about the occupations of the andragogist and the career counsellor, which are of key importance for adult continuing education. Finally, chapters fourth and fifth demonstrate extensive possibilities of using the results of the INFODORADCA+ project in practice and present the partners of the project as well as its key experts.